

ANNEX II

I. IDENTIFICACIÓ DEL CERTIFICAT DE PROFESSIONALITAT

Denominació: Atenció socio sanitària a persones dependents en institucions socials.

Codi: SSCS0208

Família professional: Serveis socioculturals i a la comunitat

Nivell de qualificació professional: 2

Qualificació professional de referència:

SSC320_2 Atenció socio sanitària a persones dependents en institucions. (RD 1368/07 de 19 d'octubre de 2007)

Relació d'unitats de competència que configuren el certificat de professionalitat:

UC1016_2: Preparar i donar suport a les intervencions d'atenció a les persones i al seu entorn en l'àmbit institucional indicades per l'equip interdisciplinari.

UC1017_2: Desenvolupar intervencions d'atenció física dirigides a persones dependents en l'àmbit institucional.

UC1018_2: Desenvolupar intervencions d'atenció socio sanitària dirigides a persones dependents en l'àmbit institucional.

UC1019_2: Desenvolupar intervencions d'atenció psicosocial dirigides a persones dependents en l'àmbit institucional.

Competència general:

Atendre persones dependents en l'àmbit socio sanitari en la institució on es desenvolupi la seva actuació, aplicant les estratègies dissenyades per l'equip interdisciplinari competent i els procediments per mantenir i millorar la seva autonomia personal i les seves relacions amb l'entorn.

Entorn professional:

Àmbit professional:

Se situa en l'àmbit públic o privat, en centres o equipaments que prestin serveis d'atenció socio sanitària: centres residencials, centres de dia.

Sectors productius:

Desenvolupa la seva activitat professional en el sector de prestació de serveis socials a persones en règim de permanència parcial, temporal o permanent en institucions de caràcter social.

Ocupacions o llocs de treball relacionats:

5129.003.0 Cuidador/a de minusvàlids físics, psíquics i sensorials.

Cuidador/a de persones dependents en institucions.

Gericultor/a.

Durada de la formació associada: 450 hores

Relació de mòduls formatius i d'unitats formatives:

MF1016_2: Suport en l'organització d'intervencions en l'àmbit institucional. (100 hores)

- UF0127: Suport en la recepció i acolliment en institucions de persones dependents. (30 hores)
- UF0128: Suport en l'organització d'activitats per a persones dependents en institucions. (70 hores)

MF1017_2: Intervenció en l'atenció higienicoalimentària en institucions. (70 hores)

MF1018_2: Intervenció en l'atenció sociosanitària en institucions. (70 hores)

MF1019_2: Suport psicosocial, atenció relacional i comunicativa en institucions. (130 hores)

- UF0129: Animació social de persones dependents en institucions. (30 hores)
- UF0130: Manteniment i millora de les activitats diàries de persones dependents en institucions. (50 hores)
- UF0131: Tècniques de comunicació amb persones dependents en institucions. (50 hores)

MP0029: Mòdul de pràctiques professionals no laborals d'atenció sociosanitària a persones dependents en institucions. (80 hores)

II. PERFIL PROFESSIONAL DEL CERTIFICAT DE PROFESSIONALITAT

Unitat de competència 1

Denominació: PREPARAR I DONAR SUPORT A LES INTERVENCIONS D'ATENCIÓ A LES PERSONES I AL SEU ENTORN EN L'ÀMBIT INSTITUCIONAL INDICADES PER L'EQUIP INTERDISCIPLINARI.

Nivell: 2

Codi: UC1016_2

Realitzacions professionals i criteris de realització

RP1: donar suport a l'equip interdisciplinari en la recepció i acolliment dels nous residents, i col·laborar en el pla de cures individualitzat.

CR1.1 El suport a l'acompanyament al nou resident/usuari, a l'arribada a la institució, es realitza en col·laboració amb l'equip interdisciplinari segons el procediment i els criteris establerts en el protocol de recepció.

CR1.2 Les necessitats presentades per l'usuari es comuniquen a l'equip interdisciplinari a fi de garantir-ne el benestar.

CR1.3 Els comportaments, les actituds i els hàbits d'autonomia de l'usuari en la seva vida diària s'observen i es traslladen a l'equip interdisciplinari per determinar l'actuació.

RP2: preparar intervencions programades per l'equip interdisciplinari dirigides a cobrir les activitats de la vida diària.

CR2.1 La comprovació periòdica de l'estat dels materials i la quantitat existent permet preveure amb prou antelació les necessitats de reposicions i compra, i es tramiten segons el procediment establert.

CR2.2 Les activitats organitzades responen a les necessitats individuals dels usuaris i optimitzen els recursos humans i materials disponibles, i s'adapten als protocols d'actuació establerts.

CR2.3 Les activitats es preparen per fomentar la participació de l'usuari per potenciar el manteniment i millora de la seva autonomia.

CR2.4 L'acompanyament en les activitats de la vida diària es preveu per complir les instruccions emeses pel professional competent.

RP3: participar amb l'equip interdisciplinari en l'organització de les activitats i garantir el nivell de qualitat dels serveis prestats i la satisfacció dels usuaris.

CR3.1 La comprovació prèvia de les condicions de seguretat i accessibilitat dels espais garanteix la participació dels usuaris en funció de les seves característiques personals, i es

facilita: la disponibilitat dels recursos humans i la disponibilitat i posada a punt de materials i ajudes tècniques.

CR3.2 La informació prèvia als usuaris de les activitats programades es transmet tenint en compte la seva utilitat per motivar i facilitar la participació.

CR3.3 Les característiques i els interessos dels usuaris es consideren per fer activitats segons les instruccions de l'equip interdisciplinari a fi de donar una resposta individualitzada.

CR3.4 Les incidències observades en l'ordre i l'estat dels materials es comuniquen a l'equip interdisciplinari a fi d'adoptar les mesures oportunes per resoldre-les.

Context professional

Mitjans de producció i/o creació de serveis

Pla d'actuació en la institució. Protocols de realització de tasques.

Productes o resultat del treball

Suport a l'equip interdisciplinari en la recepció i acolliment dels nous residents. Preparació de les intervencions programades per l'equip interdisciplinari dirigides a cobrir les activitats de la vida diària. Participació amb l'equip interdisciplinari en l'organització de les activitats en la institució.

Informació utilitzada o generada

Fitxa d'usuari. Inventari de mobiliari i elements bàsics. Normes de prevenció de riscos en la institució. Normes de règim interior. Programes d'activitats de la institució. Plans d'emergència. Informació pràctica per a la resolució d'emergències.

Unitat de competència 2

Denominació: DESENVOLUPAR INTERVENCIONS D'ATENCIÓ FÍSICA DIRIGIDES A PERSONES DEPENDENTS EN L'ÀMBIT INSTITUCIONAL

Nivell: 2

Codi: UC1017_2

Realitzacions professionals i criteris de realització

RP1: mantenir els usuaris en condicions d'higiene personal i aportar l'ajuda que calgui en funció de les seves necessitats i del pla d'intervenció establert prèviament.

CR1.1 L'usuari rep la informació i l'ajuda pel que fa als hàbits higiènics saludables, així com als productes i materials per fer-los servir, i el supleixen en aquelles maniobres que no pugui executar de manera autònoma.

CR1.2 S'ajuda l'usuari amb dependència funcional relativa en l'execució de cures higièniques per a les quals presenta dificultats específiques, es comprova que està net i eixut, amb especial atenció als plecs corporals, cavitat bucal i altres zones de risc especial.

CR1.3 S'efectua la condícia completa dels usuaris amb dependència funcional total, al llit o a la dutxa, segons escaigui, i es comprova que estan nets i eixuts, amb especial atenció als plecs corporals i altres zones de risc especial, i es respecta la intimitat de l'usuari.

CR1.4 Les dutxes i els banys es realitzen seguint la planificació establerta per a la unitat.

CR1.5 Es vesteix l'usuari amb l'ajuda necessària en cada cas, amb roba i calçat còmodes, adequats a la temperatura i a l'època de l'any.

CR1.6 Es promou la participació de l'usuari en la seva condícia d'acord amb les pautes d'autocura establertes.

CR1.7 La informació sobre les activitats relatives a la higiene personal de l'usuari i a les possibles incidències esdevingudes durant el seu desenvolupament es recull i es transmet a través dels procediments establerts en el moment propici.

CR1.8 Es col·labora amb el personal sanitari en la realització de les cures post mortem, seguint els protocols establerts.

RP2: col·laborar amb el manteniment de l'ordre i de les condicions higienicosanitàries de l'habitació de l'usuari.

CR2.1 La neteja i l'ordre del mobiliari i dels efectes personals de l'usuari es verifiquen segons els protocols establerts prèviament.

CR2.2 Es comprova que les condicions ambientals són adequades per atendre les necessitats específiques de la persona: intensitat de llum, temperatura, nivell de soroll tolerable, ventilació.

CR2.3 El llit es fa en funció de les necessitats de l'usuari, d'acord amb els criteris de qualitat establerts, amb la llenceria neta, absència d'arrugues i humitat, i en la posició adequada.

CR2.4 La informació sobre les activitats relatives a la higiene de l'entorn de l'usuari i a les possibles incidències observades durant el seu desenvolupament es recull i es transmet a través dels procediments establerts en el moment propici.

RP3: proporcionar i administrar els aliments a l'usuari i facilitar la ingesta en els casos en què sigui necessari.

CR3.1 Es prepara i s'informa a l'usuari per administrar-li aliments, en funció de les seves necessitats, seguint el pla de cures establertes prèviament.

CR3.2 Amb la comprovació prèvia del full de dietes, s'efectua la distribució i el servei dels menjars.

CR3.3 S'administren els aliments sòlids i/o líquids en els casos en què els usuaris necessitin suport o assistència específica en la ingesta, en funció de les necessitats i i es verifica que la postura corporal sigui idònia.

CR3.4 La ingesta d'aliments es facilita als usuaris que així ho requereixin.

CR3.5 La ingesta d'aliments dels usuaris, dependents o autònoms, es comprova i es comunica al responsable del pla de cures, i es registra d'acord amb el protocol establert per l'equip assistencial.

Context professional

Mitjans de producció i/o creació de serveis

Informació individualitzada de l'usuari i el seu entorn. Procediments d'atenció i cures a persones. Programacions de les activitats que es duren a terme.

Protocols de les tècniques emprades. Aixovar personal de l'usuari. Llenceria. Materials i instruments utilitzats en l'atenció física a persones en: condícia i neteja, administració d'aliments, llits articulats i cadires de bany. Documentació de registre com ara fulls d'incidència i seguiment i fulls de dietes.

Productes o resultat del treball

Usuari satisfet quant a l'atenció, tracte i cobertura de les seves necessitats físiques bàsiques: informat, net, alimentat, tractat en cas d'urgència.Usuari amb manteniment i millora de les seves habilitats i destreses per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària. Registres realitzats. Informes de l'evolució dels usuaris completats. Materials i instrumentals en condicions higièniques.

Informació utilitzada o generada

Informacions escrites de la situació dels usuaris. Informació derivada de l'observació directa de l'usuari i de la família. Pautes d'actuació. Fulls de tractament, de dietes, manual de procediments, protocols de les tècniques emprades, manuals d'instruccions dels equips emprats, fulls de comentaris i evolució, fulls de registre, entre altres. Manuals d'informació sanitària, de cures i de plans de seguretat. Bibliografia relacionada, legislació i normativa.

Unitat de competència 3

Denominació: DESENVOLUPAR INTERVENCIIONS D'ATENCIÓ SOCIOSANITÀRIA DIRIGIDES A PERSONES DEPENDENTS EN L'ÀMBIT INSTITUCIONAL.

Nivell: 2

Codi: UC1018_2

Realitzacions professionals i criteris de realització

RP1: col·laborar amb el personal de la institució en les actuacions que facilitin l'exploració i l'observació de l'usuari.

CR1.1 L'usuari rep la informació i l'ajuda pel que fa als hàbits higiènics saludables, així com als productes i materials per fer-lo servir, i el supleixen en aquelles maniobres que no pugui executar de manera autònoma.

CR1.2 S'ajuda a l'usuari amb dependència funcional relativa en l'execució de cures higièniques per les quals presenta dificultats específiques, es comprova que està net i eixut, amb especial atenció als plecs corporals, cavitat bucal i altres zones de risc especial.

CR1.3 S'efectua la condícia completa dels usuaris amb dependència funcional total, al llit o a la dutxa, segons escaigui, i es comprova que estan nets i eixuts, amb especial atenció als plecs corporals i altres zones de risc especial, i es respecta la intimitat de l'usuari.

RP2: col·laborar amb el personal de la institució en les actuacions que facilitin l'administració de medicaments.

CR2.1 Es col·labora en la informació i preparació de l'usuari per administrar-li medicaments per via oral, rectal, tòpica.

CR2.2 L'usuari es troba en la posició adequada per administrar-li la medicació i es verifica que el procés s'ha completat.

CR2.3 L'administració de medicació per via oral, rectal i tòpica es realitza en col·laboració amb el personal sanitari del centre, seguint els protocols d'actuació previstos i les indicacions del responsable del pla de cures.

CR2.4 La informació sobre les activitats relatives a l'administració de medicaments i les possibles incidències esdevingudes es transmet al responsable del pla de cures.

CR2.5 S'informa i es prepara l'usuari per administrar-li ènemes de neteja.

RP3: col·laborar en la preparació de l'usuari per traslladar-lo, s'efectuen actuacions d'acompanyament, vigilància i suport, i s'assegura que es compleixen les condicions establertes per al trasllat.

CR3.1 S'informa l'usuari i els seus familiars del motiu o causes del trasllat i de la dependència de destinació, abans de dur-lo a terme.

CR3.2 La preparació de l'usuari per traslladar-lo es fa seguint el procediment establert.

CR3.3 Les ajudes tècniques per al trasllat estan preparades i són adequades a les condicions personals de l'usuari.

CR3.4 L'acompanyament de l'usuari en els seus trasllats, una vegada hagi estat informat, compleix les condicions de seguretat i comoditat d'aquest, i es garanteix l'atenció en les seves necessitats puntuals.

CR3.5 S'informa de les incidències ocorregudes durant el trasllat als responsables del pla de cures i, si s'escau, es registren.

RP4: acompanyar a l'usuari en la realització d'activitats per facilitar el manteniment i la millora de les capacitats físiques i motores, seguint el pla personal especificat en cada cas.

CR4.1 L'usuari rep la informació relativa a les pautes de mobilització i les ajudes tècniques que s'han d'utilitzar en cada cas.

CR4.2 La col·locació de l'usuari en les ajudes tècniques, la seva mobilització i l'acompanyament en la deambulació es fan seguint els protocols establerts, i s'adapten a les característiques particulars de cada cas i en col·laboració amb altres membres de l'equip assistencial.

CR4.3 Es comprova que l'usuari està al més còmode possible i en la posició anatòmica més adequada, d'acord amb el pla de cures establert.

CR4.4 L'acompanyament de l'usuari al llarg de la realització de les activitats quotidianes del centre permet observar-ne i verificar-ne el desenvolupament correcte.

CR4.5 S'informa l'equip interdisciplinari de les incidències ocorregudes i se n'efectua el registre.

RP5: col·laborar en l'aplicació de tècniques de prevenció d'accidents, d'acord amb els protocols establerts i amb les indicacions del superior responsable.

CR5.1 Les tècniques bàsiques de prevenció d'accidents, descrites en els manuals o protocols de seguretat, s'apliquen en col·laboració amb el personal sanitari responsable del pla de cures, de manera adequada a la situació.

CR5.2 Les intervencions es realitzen amb les mesures de protecció, higiene i seguretat establertes tant per al professional com per a l'usuari.

CR5.3 L'existència d'una urgència vital es comunica al responsable designat en el protocol específic i es posen en marxa els mecanismes d'actuació previstos.

CR5.4 Es manté informat l'equip interdisciplinari de les incidències ocorregudes i se n'efectua el registre d'acord amb els protocols establerts.

Context professional

Mitjans de producció i/o creació de serveis

Informació individualitzada de l'usuari i el seu entorn. Procediments d'atenció i cures a persones. Programacions de les activitats que es duran a terme. Protocols de les tècniques emprades. Materials i instruments utilitzats en la atenció sociosanitària a persones en: preparació i administració de medicació, llits articulats, croses, cadires de rodes, caminadors, cadires de bany, aparells portàtils d'aerosolteràpia i d'administració d'oxigen, materials utilitzats en la prevenció d'úlceres per pressió i en la prevenció d'infeccions, material clínic divers per controlar infeccions i recollir mostres i eliminacions. Documentació de registre: fulls d'incidència i seguiment.

Productes o resultat del treball

Usuari satisfet quant a l'atenció, tracte i cobertura de les seves necessitats físiques bàsiques: informat, net, alimentat, tractat en cas d'urgència.Usuari amb manteniment i millora de les seves habilitats i destreses per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària. Registres realitzats. Informes de l'evolució dels usuaris completats. Materials i instrumentals en condicions higièniques.

Informació utilitzada o generada

Informacions escrites de la situació dels usuaris. Informació derivada de l'observació directa de l'usuari. Pautes d'actuació. Fulls de tractament. Manual de procediments, protocols de les tècniques emprades, manuals d'instruccions dels equips emprats. Fulls de comentaris i evolució, fulls de registre. Manuals d'informació sanitària, de cures i de plans de seguretat. Bibliografia relacionada, normativa vigent relacionada.

Unitat de competència 4

Denominació: INTERVENCIONS D'ATENCIÓ PSICOSOCIAL DIRIGIDES A PERSONES DEPENDENTS EN L'ÀMBIT INSTITUCIONAL

Nivell: 2

Codi: UC1019_2

Realitzacions professionals i criteris de realització

RP1: acompanyar els usuaris en les realització d'activitats programades i facilitar la participació activa de l'usuari en aquestes.

CR1.1 L'ajuda prestada i el suport emocional ofert a cada usuari s'adeqüen a les instruccions i pautes emeses pels professionals, tenint en compte:

- Els interessos personals.
- El nivell cultural.
- L'estat de salut.
- Les necessitats de relació i comunicació individuals.
- El moment del procés d'adaptació.

CR1.2 L'atenció a l'usuari es fa de forma individualitzada, es respon als seus requeriments, es resolen els dubtes o les qüestions que es plantegin i s'orienta cap al professional competent.

CR1.3 L'acompanyament dels usuaris en les activitats programades fora de la institució: excursions, visites culturals, o altres, s'efectuen d'acord amb les directrius i orientacions rebudes.

CR1.4 S'observen i es registren, segons el procediment establert, el desenvolupament de les activitats, així com les incidències sorgides durant aquestes.

RP2: col·laborar en l'animació i dinamització de la vida diària de la institució, actuar davant les situacions de conflicte i resoldre, al seu nivell, les incidències relacionals que sorgeixin.

CR2.1 La informació que s'obté de l'observació directa i que es transmet a l'equip interdisciplinari permet comprovar els hàbits i les habilitats dels usuaris.

CR2.2 La informació sobre les activitats programades des de la institució es transmet a els usuaris amb prou antelació, per tal de promoure'n la motivació i facilitar-ne la col·laboració activa.

CR2.3 Conèixer el calendari d'activitats permet la realització prèvia tant de la preparació, posada a punt i disposició de mobiliari, materials i espais, com de les gestions per al desenvolupament de l'activitat dins del seu àmbit de competència.

CR2.4 La col·laboració en la dinamització del grup es fa aplicant-hi tècniques i estratègies adaptades al col·lectiu segons les directrius marcades pels professionals corresponents, i es cuida la creació del clima adequat i la participació de tots els assistents.

CR2.5 La informació obtinguda a través de l'observació realitzada al llarg de l'activitat permet detectar les situacions de conflicte relacional existents i les incidències personals, familiars i/o grupals sorgides; la informació es registra i es transmet a l'equip interdisciplinari segons el procediment establert.

CR2.6 La col·laboració en la gestió de conflictes en la vida quotidiana respon als criteris establerts en l'equip interdisciplinari.

RP3: ajudar l'usuari en la realització de les activitats i exercicis de manteniment i entrenament psicològic, rehabilitador i ocupacional, seguint les orientacions dels professionals competents.

CR3.1 L'atenció i el tracte dispensats als usuaris es fa de manera individualitzada, segons els seus requeriments i segons els criteris establerts.

CR3.2 L'entrenament preveu i proporciona la motivació i la preparació emocionals per afavorir la col·laboració i la disposició de l'usuari.

CR3.3 L'ajuda prestada en la realització dels exercicis de manteniment i entrenament s'ajusta al protocol d'actuació i té en compte:

- Les prescripcions dels professionals.
- L'estat de salut.
- El nivell de motivació.
- La relació establerta amb l'usuari.
- L'evolució de l'usuari.

CR3.4 L'observació efectuada al llarg de la intervenció, així com les incidències sorgides es registren segons el procediment establert, i es transmeten a l'equip interdisciplinari per poder comprovar l'evolució de l'usuari i fer els ajustos necessaris.

RP4: donar suport i estimular la comunicació dels usuaris per afavorir-ne el desenvolupament diari i la relació social, i fer servir, si cal, sistemes alternatius de comunicació.

CR4.1 La informació transmesa a l'usuari és clara, precisa i es refereix exclusivament a la intervenció que s'ha de realitzar, per tal de promoure'n la motivació i col·laboració, i ajustar-se a les característiques i necessitats particulars de cada usuari.

CR4.2 Els ajustos en la comunicació i activitats previstes es realitzen dins del seu àmbit d'actuació i faciliten la interacció social entre els usuaris, tenint en compte les característiques d'aquests.

CR4.3 L'ús d'ajudes tècniques i sistemes alternatius de comunicació s'aplica segons les instruccions rebudes i es verifica que s'ha comprès el missatge emès.

CR4.4 L'observació directa dels aspectes comunicatius dins del seu àmbit d'actuació es registra i es transmet a l'equip interdisciplinari seguint el procediment establert.

CR4.5 La informació obtinguda i registrada degudament en els contactes amb l'entorn familiar de l'usuari es transmet a l'equip interdisciplinari perquè en tingui coneixement i l'avaluï.

Context professional

Mitjans de producció i/o creació de serveis

Informació de l'usuari i del seu entorn. Protocols de realització d'activitats individuals de manteniment i entrenament d'autonomia física o psicològica. Material i instruments de comunicació verbal, no verbal i alternativa. Material de recollida i transmissió d'informació sobre les activitats i l'evolució dels usuaris. Informació sobre recursos de l'entorn.

Productes o resultat del treball

Usuaris satisfets en les seves necessitats psicosocials de comunicació, autodeterminació, relació i afecte, i amb nivell d'autonomia optimitzat. Famílies i entorn de l'usuari implicats en la cobertura de les seves necessitats psicosocials bàsiques. Relacions fluïdes usuari-professional-família. Informació sobre evolució o necessitats de l'usuari transmesa puntualment a l'equip interdisciplinari. Usuari informat, motivat i integrat en el seu entorn.

Informació utilitzada o generada

Expedient personal. Informes individualitzats. Orientacions i instruccions escrites i orals dels professionals competents. Protocols de realització d'activitats i de l'usuari i tasques del professional. Programes de serveis i intervencions de la institució en funció de les seves finalitats. Bibliografia específica.

III. FORMACIÓ DEL CERTIFICAT DE PROFESSIONALITAT

MÒDUL FORMATIU 1

Denominació: SUPORT EN L'ORGANITZACIÓ D'INTERVENCIONS EN L'ÀMBIT INSTITUCIONAL

Codi: MF1016_2

Nivell de qualificació professional: 2

Associat a la unitat de competència:

UC1016_2 Preparar i donar suport a les intervencions d'atenció a les persones i al seu entorn en l'àmbit institucional indicades per l'equip interdisciplinari

Durada: 100 hores

UNITAT FORMATIVA 1

Denominació: SUPORT EN LA RECEPCIÓ I ACOLLIMENT EN INSTITUCIONS DE PERSONES DEPENDENTS

Codi: UF0127

Durada: 30 hores

Referent de competència: Aquesta unitat formativa es correspon amb l'RP1.

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: identificar el model organitzatiu tipus i de funcionament d'institucions d'atenció social dirigides a col·lectius d'intervenció.

CE1.1 Descriure els requisits i les característiques organitzatives i funcionals que han de complir les institucions residencials dirigides a persones dependents.

CE1.2 Identificar la composició de l'equip interdisciplinari d'una institució residencial i concretar les funcions de cadascun dels membres i procediments de coordinació.

CE1.3 Enumerar i descriure les funcions del seu paper professional en una institució com a membre d'un equip interdisciplinari i esmentar el procediment de transmissió d'informació i col·laboració en aquest.

CE1.4 Explicar la forma de donar suport a altres professionals en l'acompanyament al nou usuari a l'arribada a una institució seguint un protocol de recepció.

Continguts

1. Intervenció en l'atenció a les persones dependents i el seu entorn.

- Institucions, programes i professionals d'atenció directa a persones dependents: característiques.

- Paper dels diferents professionals d'atenció socio sanitària. L'equip interdisciplinari.
- Tasques del professional d'atenció socio sanitària. Competència i responsabilitat en les àrees de:
  - Alimentació.
  - Higiene i condícia.
  - Neteja.
  - Atenció sanitària.
  - Medicació.
  - Mobilització, trasllat i deambulació.
  - Primers auxilis. Suport psicosocial. Activitats diàries.
  - Comunicació.

2. Protocols d'actuació en la recepció i acolliment de residents.

- Atenció a les persones dependents segons el grau de dependència:
  - Dependència moderada.
  - Dependència severa.
  - Gran dependència.
- Principis ètics de la intervenció social amb persones dependents:
  - Deontologia professional.
  - Actituds i valors.
  - Respecte per la confidencialitat i intimitat de les persones dependents.
  - Delimitació del paper del professional d'atenció socio sanitària.
- Atenció integral en la intervenció:
  - Comunicació a l'equip interdisciplinari de les necessitats de l'usuari.

UNITAT FORMATIVA 2

Denominació: SUPORT EN L'ORGANITZACIÓ D'ACTIVITATS PER A PERSONES DEPENDENTS EN INSTITUCIONS

Codi: UF0128

Durada: 70 hores

Referent de competència: Aquesta unitat formativa es correspon amb les RP2 i RP3

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: definir el procés de desenvolupament d'intervencions dirigides a cobrir activitats de la vida diària de les persones i potenciar la millora i/o el manteniment de l'autonomia.

CE1.1. Identificar els nivells d'autonomia de persones dependents i relacionar-los amb la cobertura de necessitats d'atenció bàsica, que permetin adaptar-se a protocols d'actuació.

CE1.2. Explicar diferents procediments que fomentin la participació dels usuaris.

CE1.3. Reconèixer i valorar la forma d'acompanyament en les activitats de la vida diària.

CE1.4. En un supòsit pràctic d'intervenció en una institució de persones dependents, que té com a referent el programa establert pel professional competent, cal definir actuacions per desenvolupar les activitats de la vida diària.

C2: establir la forma de participació en l'organització d'activitats socio sanitàries en una institució social i explicar la col·laboració amb l'equip interdisciplinari.

CE2.1. Descriure la participació en la realització d'activitats socio sanitàries en institucions socials i indicar les funcions que cal desenvolupar durant aquestes.

CE2.2. Explicar la forma de transmetre informació als usuaris sobre el desenvolupament de les activitats socio sanitàries.

CE2.3. En un supòsit pràctic de simulació de desenvolupament d'activitats socio sanitàries en una institució social, cal:

- Informar els usuaris sobre el desenvolupament de les activitats previstes i facilitar la seva participació.
- Considerar les característiques i els interessos dels usuaris en la realització de les activitats.

- Observar les incidències en l'ordre i l'estat dels materials, i comunicar-les a l'equip interdisciplinari.

CE2.4. Comparar diferents inventaris de mobiliari tipus i materials corresponents a institucions d'atenció a persones, i analitzar-ne les característiques, condicions d'ús i utilitat.

CE2.5. A partir d'un supòsit pràctic d'organització espacial d'una petita institució, degudament caracteritzat, cal:

- Identificar les necessitats específiques de condicionament de l'entorn: de mobilitat, de desplaçament, d'ús i utilitat.
- Dissenyar la distribució espacial adequada a la situació.
- Identificar les ajudes tècniques que calgui aplicar i les verificacions per garantir-ne el funcionament correcte.
- Confeccionar la llista de mobiliari i instruments de treball.
- Programar i temporalitzar les intervencions.

CE2.6 A partir de documentació sobre plans de cures individualitzades, cal:

- Definir-ne els elements constitutius.
- Descriure les característiques i necessitats que presenta l'usuari en cada cas.
- Deducir la informació que cal recopilar per elaborar-la.
- Associar les intervencions planificades a les necessitats i característiques de l'usuari.
- Identificar els criteris i les estratègies establerts.

Continguts

1. Participació en la preparació d'activitats en institucions socials.

- Protocols d'actuació i el seu seguiment.
- Participació de l'usuari en les activitats diàries de la institució.
- Autonomia de l'usuari.
  - Autonomia en les activitats bàsiques de la vida diària.
  - Autonomia en les activitats instrumentals de la vida diària.
- Acompanyament en les activitats de la vida diària de l'usuari segons instruccions del professional responsable.
- Informació als usuaris per al desenvolupament de les activitats:
  - Característiques i interessos dels usuaris.
  - Incidències i resposta de les activitats.

2. Organització d'activitats en institucions socials.

- Protocols d'actuació.
- Transmissió a l'usuari d'informació sobre les activitats. Activitats opcionals, voluntàries i obligatòries.
- Maneig dels materials més comuns per realitzar activitats en institucions socials.
  - Materials fungibles i inventariables.
  - Jocs de taula.
  - Realització d'inventaris i llistes.
- Revisió de l'estat de les ajudes tècniques.
- Distribució i adequació d'espais i mobiliari.
- Comprovació de les condicions de seguretat i accessibilitat.
- Registre d'incidències.

3. Participació en l'organització funcional en una institució sociosanitària.

- Distribució de tasques.
  - Horaris.
  - Torns.
  - Grups de treball.
- Transmissió de la informació. Utilització de llenguatges adequats a les necessitats dels usuaris dependents.
- Ús dels indicadors de qualitat de les intervencions.

4. Col·laboració en el pla de cures individualitzat i la documentació bàsica de treball.

- Pla de cures individualitzat.
  - Elements constitutius.
  - Professionals que hi intervenen.

- L'expedient individual de l'usuari. Composició.
- Protocols d'actuació.
- Fulls d'incidència: formalització.
- Utilització de la documentació sociosanitària manejada en institucions de persones dependents.
- Recopilació i transmissió d'informació a l'equip de treball i a l'equip interdisciplinari.

Orientacions metodològiques

Formació a distància:

Unitats formatives	Nombre màxim d'hores per impartir a distància
Unitat formativa 1	20
Unitat formativa 2	50

Seqüència:

Per accedir a la unitat formativa 2, s'ha d'haver superat la unitat formativa 1.

Criteris d'accés per als alumnes

Cal demostrar o acreditar un nivell de competència en els àmbits assenyalats a continuació, que assegurin la formació mínima necessària per cursar el mòdul amb aprofitament:

- Comunicació en llengua castellana.
- Competència matemàtica.

MÒDUL FORMATIU 2

Denominació: INTERVENCIÓ EN L'ATENCIÓ HIGIENICOALIMENTÀRIA EN INSTITUCIONS

Codi: MF1017_2

Nivell de qualificació professional: 2

Associat a la unitat de competència:

UC1017_2 Desenvolupar intervencions d'atenció física dirigides a persones dependents en l'àmbit institucional

Durada: 70 hores

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: adaptar i aplicar les tècniques d'higiene personal, analitzar les característiques dels usuaris, i identificar les condicions higièniques que ha de complir el seu entorn.

CE1.1 Identificar les característiques psicofísiques dels col·lectius d'usuaris, amb atenció especial a les necessitats d'atenció física que deriven del procés d'envelliment.

CE1.2 Descriure les principals característiques anatomofisiològiques i la patologia més freqüent de l'òrgan cutani

CE1.3 Determinar les cures higièniques requerides per l'usuari en funció del seu estat de salut i nivell de dependència.

CE1.4 Indicar els procediments de condícia personal i precisar els productes, materials i les ajudes tècniques per realitzar-los segons l'estat i les necessitats de l'usuari.

CE1.5 Descriure els mecanismes de producció de les úlceres per pressió, els llocs anatòmics d'aparició més freqüents, així com les principals mesures i els productes existents per prevenir-les.

CE1.6 Assenyalar els procediments de recollida de femta i orina, i precisar els materials en funció de l'estat i les necessitats de l'usuari.

CE1.7 Descriure les tècniques de neteja i conservació de pròtesis.

CE1.8 Descriure els procediments d'amortallament de cadàvers i precisar els materials i productes per utilitzar.

CE1.9 En un supòsit pràctic d'atenció a la higiene personal de l'usuari, degudament caracteritzat, cal:

- Identificar i seleccionar els mitjans materials que es faran servir en funció del supòsit.
- Realitzar tècniques de condícia personal.
- Efectuar la recollida de femta i orina amb la utilització d'orinals plans i/o ampolla, així com la recollida d'aquestes en usuaris incontinents i/o colostomitzats.

C2: adaptar i aplicar les tècniques de manteniment de l'ordre i de les condicions higienicosanitàries de l'entorn de l'usuari.

CE2.1 Enumerar i caracteritzar les condicions higienicosanitàries que ha de complir l'entorn habitual de la persona en la institució.

CE2.2 Indicar les tècniques de realització i/o neteja del llit de l'usuari, així com els accessoris d'ús més freqüent i criteris de substitució d'aquests en situacions especials, tenint en compte el major "confort" en funció de les necessitats de l'usuari.

CE2.3 Descriure els diferents tipus de matalassos, de roba de llit i de tècniques de plegatge i preparació per fer-los servir posteriorment.

CE2.4 En un supòsit pràctic degudament caracteritzat, cal: realitzar tècniques de preparació i obertura del llit lliure en les diferents modalitats, i endreçar, així mateix, l'habitació de l'usuari.

C3: aplicar la tècnica de suport a la ingesta a l'usuari, seguint les indicacions d'administració prescrites.

CE3.1 Descriure les principals característiques anatomofisiològiques i patològiques de l'aparell endocrí i digestiu.

CE3.2 Descriure les tècniques d'administració d'aliments per via oral i enumerar els materials.

CE3.3 En un supòsit pràctic, de situacions de suport a la ingesta, cal:

- Indicar la postura anatòmica més adequada en funció de la via d'administració de l'aliment.
- Simular les tècniques d'ajuda a la ingesta, en funció del grau de dependència de l'usuari.
- Emplenar amb dades suposades els registres de la seva competència en el format i suport corresponents, així com les plantilles de dietes segons les necessitats de cada usuari.

Continguts

1. Realització de la higiene i condícia de la persona dependent i del seu entorn en institucions.

- Principis anatomofisiològics de l'òrgan cutani i fonaments d'higiene corporal. Patologia més freqüent.
- Aplicació de tècniques de condícia i higiene corporal:
  - Bany en banyera o dutxa.
  - Bany al llit.
  - Bany de persones amb Alzheimer.
  - Cura dels peus de persones amb diabetis.
  - Higiene bucal.
  - Neteja de plecs corporals.
  - Neteja de zones de risc.
- Prevenció i tractament de les úlceres per pressió:
  - Higiene corporal.
  - Protecció de la pell.
  - Canvis posturals.
- Aplicació de cures de l'usuari incontinent i colostomitzat.
- Prevenció i control d'infeccions. Procediments d'aïllament i prevenció de malalties transmissibles.
- Assistència a l'usuari per vestir-se:
  - Maneig de la roba i calçat de l'usuari.
  - Ajudes per usar-los, accessoris.
- Col·laboració en les cures post mortem.

2. Manteniment de l'ordre i condicions higièniques de l'habitació de l'usuari.

- Disposició i neteja dels efectes personals de l'usuari.
- Control de les condicions ambientals:
  - Luminositat.
  - Temperatura.
  - Ventilació.
  - Soroll.
- Tècniques de realització de llits:
  - Tipus de llits i actuació davant d'aquests.
  - Roba de llit: tipus, complements, climatologia.
  - Posicions del llit.
  - Protocols d'actuació per a llits tancats i ocupats.

3. Administració d'aliments i recollida d'eliminacions en institucions.

- Evolució del metabolisme en el cicle vital.
- Principis anatomofisiològics dels sistemes digestiu i endocrí. Patologia relacionada.
- Comprovació de fulls de dietes:
  - Dietes i menús d'institucions sociosanitàries.
  - Menús en patologies especials.
- Alimentació per via oral:
  - Ajudes tècniques per a la ingesta.
  - Suport a la ingesta: coberts, plats i gots especials.
  - Pautes segons l'estat de l'usuari.
  - Postures de l'usuari que en faciliten la ingesta.
- Tècniques de recollida d'eliminacions.
- Prevenció de riscos en l'alimentació i la recollida d'eliminacions.

Orientacions metodològiques

Formació a distància:

Nre. màxim d'hores per impartir a distància: 30 hores

Criteris d'accés per als alumnes

Cal demostrar o acreditar un nivell de competència en els àmbits assenyalats a continuació, que assegurin la formació mínima necessària per cursar el mòdul amb aprofitament:

- Comunicació en llengua castellana.
- Competència matemàtica.

MÒDUL FORMATIU 3

Denominació: INTERVENCIÓ EN L'ATENCIÓ SOCIO SANITÀRIA EN INSTITUCIONS

Codi: MF1018_2

Nivell de qualificació professional: 2

Associat a la unitat de competència:

UC1018_2 Desenvolupar intervencions d'atenció sociosanitària dirigides a persones dependents en l'àmbit institucional

Durada: 70 hores

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: seleccionar i preparar els materials i instruments per facilitar l'observació i/o l'exploració dels usuaris, d'acord amb el protocol establert i amb les indicacions del responsable del pla de cures.

CE1.1 Descriure les principals característiques anatomofisiològiques i les patologies més freqüents del sistema cardiovascular, respiratori i excretor.

CE1.2 Descriure les posicions anatòmiques d'ús més normalitzades per a l'exploració d'un facultatiu, en funció de l'estat o les condicions de l'usuari.

CE1.3 En un supòsit pràctic, cal fer el mesurament de la temperatura i de la tensió arterial, tenint en compte els llocs anatòmics més freqüents per obtenir-lo i el material per dur-lo a terme.

CE1.4 Descriure els procediments de mesurament de la glucèmia digital.

C2: aplicar procediments de neteja i desinfecció de materials i instruments d'ús comú en l'atenció higiènica i en la cura sanitària bàsica i descriure els processos de recollida de mostres.

CE2.1 Detallar el procés de desinfecció i identificar els mètodes que s'han d'utilitzar segons les característiques dels mitjans materials utilitzables.

CE2.2 Descriure la seqüència d'operacions que s'han de dur a terme per efectuar la neteja dels mitjans materials utilitzables.

CE2.3 Indicar les fases i característiques del procés d'esterilització i descriure les tècniques que s'han d'emprar i els mètodes de control de qualitat d'aquests processos.

CE2.4 En un supòsit pràctic, cal:

- Decidir la tècnica d'higiene adequada a les característiques del cas i seleccionar els mitjans i productes de neteja en funció d'aquesta tècnica.
- Realitzar tècniques de neteja adequades al tipus de material.
- Efectuar tècniques de desinfecció i verificar la qualitat dels resultats.
- Descriure els procediments de control i prevenció d'infeccions.
- Descriure les tècniques i els mitjans en funció de l'origen de la mostra biològica que es recollirà.
- Descriure els riscos existents associats als residus dels productes utilitzats.

C3: executar les ordres de prescripció d'administració de medicació per via oral, tòpica i rectal, i precisar el material que cal emprar segons la tècnica demanada.

CE3.1 Descriure les característiques anatomofisiològiques de les vies més freqüents d'administració de fàrmacs i dels materials per administrar medicació per diferents vies.

CE3.2 Indicar els procediments d'aplicació de tècniques en aerosolteràpia i oxigenoteràpia, així com els materials per administrar-les.

CE3.3 Descriure els principals riscos associats a l'administració de medicaments en funció del tipus de fàrmac i de la via d'administració.

CE3.4 En un supòsit pràctic, d'aplicació de tractaments locals i d'administració de medicació, cal:

- Seleccionar els materials per administrar medicaments per via oral i tòpica.
- Escollir el mètode de fred-calor més indicat per a la situació plantejada.
- Preparar la medicació.
- Realitzar l'administració de fàrmacs per via oral, tòpica i rectal.

CE3.5 Especificar les mesures higienicosanitàries que cal tenir en compte durant la realització de les diferents tècniques.

C4: efectuar les tècniques de trasllat, mobilització i acompanyament en la deambulació d'un usuari, segons el seu grau de dependència.

CE4.1 Descriure les característiques i les aplicacions més freqüents de les tècniques de posicionament de persones enllitades en funció del seu estat i condicions.

CE4.2 Indicar les tècniques de mobilització, deambulació i trasllat de persones dependents, adaptar-les en funció del seu estat i condicions, i identificar els procediments i maneres de fer que garanteixin una càrrega segura i la prevenció d'aparició de possibles lesions.

CE4.3 Identificar la informació precisa que s'ha de donar a l'usuari i el procediment de transmissió més idoni, per orientar, instruir i afavorir l'autonomia de l'usuari, segons les seves possibilitats, en les activitats de trasllat, mobilització, deambulació, posicionament així com en el manteniment d'ajudes tècniques.

CE4.4 En un supòsit pràctic, cal aplicar les diferents tècniques de mobilització, trasllat i deambulació segons les necessitats de "confort" i del grau de dependència de la persona, utilitzant, si s'escau, les ajudes tècniques prescrites.

C5: descriure les tècniques bàsiques sanitàries d'urgències i de primers auxilis, i determinar la més adequada segons la situació.

CE5.1 Descriure l'existència d'una urgència vital i els mecanismes d'actuació previstos en una unitat o servei, i explicar les tècniques de reanimació cardiopulmonar (RCP), hemorràgies externes, accidentats i politraumatitzats.

CE5.2 En supòsits pràctics degudament caracteritzats, cal:

- Aplicar cures d'urgència en cremades.
- Aplicar cures d'urgència en congelacions.
- Aplicar cures d'urgència en descàrregues elèctriques.
- Aplicar cures d'urgència en intoxicacions.
- Aplicar cures d'urgència en mossegades i picades.
- Aplicar cures d'urgència en ingestió de cossos estranys.

Continguts

1. Reconeixement de les necessitats especials de les persones dependents.

- Situacions especials: usuaris sense família, famílies desestructurades.
- Observació i registre de l'evolució funcional i el desenvolupament d'activitats d'atenció física.
  - Aplicació de tècniques i instruments d'observació segons l'usuari i les seves característiques.
- Tipus d'ajudes tècniques i tecnològiques per a la vida quotidiana.

2. Participació en l'atenció sanitària per a persones dependents en l'àmbit sociosanitari.

- Anatomofisiologia i patologies més freqüents.
- Participació en la presa de constants vitals.
- Participació en l'administració de medicació: vies oral, tòpica i rectal.
- Medicació en el cas de persones amb diabetis.
- Col·laboració en l'aplicació de tècniques d'aerosolteràpia i oxigenoteràpia.
- Col·laboració en l'aplicació de tractaments locals i mètodes de fred-calor.
- Ús de materials per a la medicació.
- Riscos dels medicaments.
- Prevenció de riscos laborals en les tasques sanitàries.

3. Col·laboració en la mobilització, trasllat i deambulació dels usuaris.

- Principis anatomofisiològics de sosteniment i moviment del cos humà. Patologia més freqüent. Biomecànica de les articulacions.
- Principis anatomofisiològics del sistema nerviós.
- Posicions anatòmiques.
- Principis de mecànica corporal.
- Tècniques de mobilització, trasllat i deambulació:
  - Preparació per al trasllat.
  - Mobilització de persones dependents.
  - Acompanyament en la deambulació.
  - Prevenció de caigudes i accidents de l'usuari.
  - Ajudes tècniques per a la deambulació, trasllat i mobilització en persones dependents.
- Prevenció de riscos laborals en les tasques de deambulació, trasllat i mobilització.

4. Prestació de primers auxilis en situacions d'urgència en institucions.

- Reconeixement de les situacions de risc: protocols i normes sobre quan cal intervenir-hi. Avisos a les professionals responsables.
- Tècniques d'actuació urgent en cas de:
  - Intoxicacions.
  - Ingestió de cossos estranys, ennuec.
  - Traumatismes. Embenats i immobilitzacions.
  - Reanimació cardiopulmonar.
  - Hemorràgies externes.
  - Cremades.
  - Congelacions.
  - Descàrregues elèctriques.

- Picades i mossegades.
- Manteniment de farmacioles.

5. Compliment de les normes de neteja de materials i instruments sanitaris.

- Aplicació d'operacions de neteja de materials sanitaris.
- Procés de desinfecció. Mètodes i materials.
- Procés d'esterilització. Mètodes i materials.
- Prevenició d'infeccions.
- Eliminació de residus sanitaris.
- Prevenició de riscos laborals en les tasques de neteja de material sanitari.

Orientacions metodològiques

Formació a distància:

Nre. màxim d'hores per impartir a distància: 30 hores

Criteris d'accés per als alumnes

Cal demostrar o acreditar un nivell de competència en els àmbits assenyalats a continuació, que assegurin la formació mínima necessària per cursar el mòdul amb aprofitament:

- Comunicació en llengua castellana.
- Competència matemàtica.

MÒDUL FORMATIU 4

Denominació: SUPORT PSICOSOCIAL, ATENCIÓ RELACIONAL I COMUNICATIVA EN INSTITUCIONS

Codi: MF1019_2

Nivell de qualificació professional: 2

Associat a la unitat de competència:

UC1019_2 Desenvolupar intervencions d'atenció psicosocial dirigides a persones dependents en l'àmbit institucional

Durada: 130 hores

UNITAT FORMATIVA 1

Denominació: ANIMACIÓ SOCIAL PER A PERSONES DEPENDENTS EN INSTITUCIONS

Codi: UF0129

Durada: 30 hores

Referent de competència: Aquesta unitat formativa es correspon amb les RP1 i RP2.

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: aplicar tècniques i estratègies de suport i desenvolupament d'habilitats de relació social adaptades als col·lectius d'intervenció.

CE1.1 Descriure les característiques i necessitats fonamentals de les relacions socials de les persones dependents.

CE1.2 Reconèixer les intervencions que s'han de realitzar i els criteris i estratègies per a:

- Suport psicosocial als usuaris.
- Creació de noves relacions.
- Millora de la comunicació de l'usuari amb el seu entorn.

CE1.3 Col·laborar en l'aplicació de tècniques i estratègies de suport i desenvolupament d'habilitats socials adaptades a situacions quotidianes.

CE1.4 En un supòsit pràctic, cal: identificar les conductes i els comportaments característics de les persones dependents durant el període d'adaptació a una institució.

Continguts

1. Participació en l'atenció psicosocial de les persones dependents en la institució sociosanitària.

- Foment de l'adaptació a la institució de les persones dependents:
  - Característiques.
  - Factors que n'afavoreixen o en dificulten l'adaptació.
  - Suport durant el període d'adaptació.
  - Estratègies d'intervenció.
- Foment de la relació social de les persones dependents:
  - Característiques.
  - Habilitats socials fonamentals.
  - Factors.
  - Dificultats.
  - Tècniques per afavorir la relació social.
  - Activitats d'acompanyament i de relació social, individual i grupal.
  - Mitjans i recursos: aplicacions de les noves tecnologies, recursos de l'entorn.
- Utilització de l'ambient com a factor afavoridor de l'autonomia personal, comunicació i relació social:
  - Elements espacials i materials: distribució, presentació.
  - Decoració d'espais.
  - Disseny i elaboració de materials.
  - Característiques específiques de la motivació i l'aprenentatge de les persones malaltes dependents.

2. Reconeixement de les característiques psicològiques de persones dependents en institucions.

- Conceptes fonamentals:
  - Cicle vital.
  - Conducta.
  - Processos cognitius.
  - Motivació.
  - Emoció, alteracions.
- Procés d'envelliment.
  - Malaltia i convalescència: canvis biopsicosocials.
  - Incidències en la qualitat de vida.
  - Evolució de l'entorn socioafectiu i de la sexualitat de la persona gran.
  - Necessitats especials d'atenció i suport integral.
  - Qualitat de vida, suport i autodeterminació en la persona gran.
  - Conceptes fonamentals.
  - Característiques i necessitats en malaltia i convalescència.
- Discapacitats en les persones dependents:
  - Concepte.
  - Classificació i etiologies freqüents.
  - Característiques i necessitats.
  - Qualitat de vida, suport i autodeterminació de les persones amb discapacitat.

3. Acompanyament dels usuaris.

- Concepte d'acompanyament de les persones dependents en la institució.
- Àrees d'intervenció, límits i deontologia.
- Funcions i paper del professional en l'acompanyament.
- Intervencions més freqüents.

- Tècniques i activitats per afavorir la relació social.
- Tècniques bàsiques de comunicació: individuals i grupals.
- Acompanyament en les activitats.

UNITAT FORMATIVA 2

Denominació: MANTENIMENT I MILLORA DE LES ACTIVITATS DIÀRIES DE PERSONES DEPENDENTS EN INSTITUCIONS

Codi: UF0130

Durada: 50 hores

Referent de competència: Aquesta unitat formativa es correspon amb l'RP3.

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: aplicar tècniques i estratègies per a l'acompanyament dels usuaris en el desenvolupament d'activitats.

CE1.1 Descriure les característiques i el funcionament de grups de persones dependents en el desenvolupament d'activitats.

CE1.2 Establir la necessitat de respecte als interessos dels usuaris i els principis d'autodeterminació de la persona dependent a l'hora de fer les activitats.

CE1.3 Participar en la realització de festes o esdeveniments especials dins d'una institució social.

CE1.4 En situacions pràctiques de participació grupal, cal identificar en els usuaris signes i actituds d'emoció intensa i situacions de crisi, i proposar estratègies d'actuació per reconduir-les.

CE1.5 Aplicar en situacions grupals amb usuaris, qüestionaris senzills, procediments i/o tècniques d'observació del funcionament d'un grup, i identificar rols, funcions i tasques dels seus integrants, així com el desenvolupament i l'adequació de les activitats realitzades.

Continguts

1. Manteniment i entrenament de les funcions cognitives en situacions quotidianes de la institució.

- Tècniques per a l'entrenament de la memòria.
- Tècniques per a l'entrenament de l'atenció.
- Tècniques per a l'entrenament de l'orientació espacial, temporal i personal.
- Tècniques per a l'entrenament del raonament.
- Elaboració d'estratègies bàsiques d'intervenció.

2. Manteniment i entrenament d'hàbits d'autonomia personal en situacions quotidianes de la institució.

- Tècniques, procediments i estratègies d'intervenció.
- Tècniques de resolució de conflictes.
- Procediments i estratègies de modificació de conducta.
- Comportaments en grup.
- Utilització de les dinàmiques de grup.
- Observació de l'usuari en situacions especials, festes i esdeveniments:
  - Tècniques bàsiques d'observació.
  - Intervenció en situacions de crisi.
  - Comunicació d'incidències a l'equip interdisciplinari.

UNITAT FORMATIVA 3

Denominació: TÈCNiques DE COMUNICACIÓ AMB PERSONES DEPENDENTS EN INSTITUCIONS

Codi: UF0131

Durada: 50 hores

Referent de competència: Aquesta unitat formativa es correspon amb l'RP4.

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: determinar i seleccionar, en el context d'atenció a persones dependents, estratègies comunicatives per afavorir la relació social d'usuaris amb dificultats especials de comunicació, i manejar els recursos disponibles i sistemes alternatius que escaiguin.

CE1.1 Explicar les necessitats que presenten les persones amb dificultats comunicatives en la seva vida diària.

CE1.2 Seleccionar i utilitzar les tècniques de comunicació verbal i no verbal adequades a un context concret.

CE1.3 En un supòsit pràctic de comunicació entre professional i usuaris, cal identificar els contextos i les característiques interactives de cada situació, així com els principals recursos i estratègies d'actuació que afavoreixen la comunicació.

CE1.4 En un supòsit pràctic de comunicació oral amb persones dependents, cal:

- Reconèixer els sistemes usuals que garanteixin la comunicació amb la persona a l'hora de dur a terme la cura i l'atenció integrals al llarg del dia.
- Utilitzar a partir d'aquests recursos: escriptura, fotos, objectes, dibuixos, un codi de suport que faciliti la comunicació i l'atenció integral a l'usuari.
- Emetre i comprendre missatges senzills per mantenir converses sobre temes quotidians.

Continguts

1. Millora del procés de comunicació amb l'usuari.

- Procés de comunicació; característiques.
- Barreres en la comunicació, interferències i sorolls.
- Pautes per millorar la comunicació amb l'usuari: claredat, senzillesa, atenció, empatia.
- Tècniques bàsiques de comunicació no verbal.
- Adaptació del lèxic de la institució a les característiques de l'usuari.
- Comunicació amb els familiars i l'entorn de l'usuari.

2. Utilització de tècniques de comunicació alternativa i augmentativa.

- Necessitats especials de comunicació.
- Estratègies i recursos d'intervenció comunicativa.
- Sistemes alternatius de comunicació:
  - Concepte i classificació.
  - Ús del vocabulari bàsic de l'atenció sociosanitària en institucions d'atenció social en els llenguatges alternatius usuals: BLISS, SPC i LSE.
- Ajudes tècniques per a la comunicació alternativa i augmentativa.
- Tècniques de comunicació amb malalts d'Alzheimer.

Orientacions metodològiques

Formació a distància:

Unitats formatives	Nombre màxim d'hores per impartir a distància
Unitat formativa 1	15
Unitat formativa 2	20
Unitat formativa 3	20

Seqüència:

Les unitats formatives es poden impartir de manera independent.

Criteris d'accés per als alumnes

Cal demostrar o acreditar un nivell de competència en els àmbits assenyalats a continuació, que asseguri la formació mínima necessària per cursar el mòdul amb aprofitament:

- Comunicació en llengua castellana.
- Competència matemàtica.

MÒDUL DE PRÀCTIQUES PROFESSIONALS NO LABORALS D'ATENCIÓ SOCIO SANITÀRIA A PERSONES DEPENDENTS EN INSTITUCIONS

Codi: MP0029

Durada: 80 hores

Capacitats i criteris d'avaluació

C1: desenvolupar intervencions dirigides a les activitats de la vida diària de l'usuari i col·laborar en la millora i/o el manteniment de la seva autonomia.

CE1.1 Respondre davant les diferents situacions que es presentin en la institució, amb l'actuació adequada a aquestes.

CE1.2 Informar adequadament l'usuari sobre les activitats previstes.

CE1.3 Adaptar a les característiques individuals dels usuaris la realització de les activitats.

C2: comunicar-se amb les persones de l'equip interdisciplinari, d'acord amb els canals establerts per la institució.

CE2.1 Quan sorgeixi una incidència, cal comunicar-la a la persona de l'equip a qui s'ha d'informar.

CE2.2 Utilitzar el llenguatge adequat i cuidar-ne la concreció.

C3: fer la condícia de les persones dependents i respectar l'ordre i la higiene del seu entorn.

CE3.1 Seleccionar els materials adequats a les necessitats de l'usuari i les seves característiques.

CE3.2 Adequar la tècnica de recollida de femta i/o orina, d'acord amb la situació del pacient-usuari.

CE3.3 Preparar el llit d'acord amb les característiques dels usuaris.

CE3.4 Ordenar l'habitació de l'usuari i adaptar-la a les seves necessitats i característiques.

C4: desenvolupar les habilitats de suport a la ingesta de l'usuari, d'acord amb les prescripcions donades.

CE4.1 Col·locar l'usuari en la postura anatòmica adequada al tipus d'aliment que ha d'ingerir.

CE4.2 Prestar ajuda a l'usuari segons el seu grau de dependència.

CE4.3 Emplenar els registres de dietes adequadament.

CE4.4 Al llarg de tots aquests processos cal tractar l'usuari amb respecte i discreció.

C5: efectuar la neteja i desinfecció dels materials d'ús comú.

CE5.1 Decidir la tècnica d'higiene adequada a cada cas.

CE5.2 Comprovar el resultat de les tècniques de desinfecció.

CE5.3 Aplicar els procediments de control i prevenció d'infeccions, d'acord amb el protocol establert en la institució.

CE5.4 Aplicar la tècnica adequada de recollida de mostres d'acord amb la seva naturalesa.

CE5.5 Aplicar les normes de control de riscos.

CE5.6 Seleccionar i preparar materials i instrumental per explorar els usuaris, seguint el protocol i les indicacions del responsable.

C6: administrar medicaments per les diferents vies (oral, rectal o tòpica).

CE6.1 Seleccionar el material adequat a cada tractament.

CE6.2 Administrar els fàrmacs d'acord amb les normes, amb la menor molèstia possible per a l'usuari.

C7: acompanyar els usuaris en el marc de les seves activitats dins de la institució.

- CE7.1 Identificar les situacions de crisi emocional i actuar de manera adequada.
 CE7.2 Observar i explicar les reaccions dels grups d'usuaris, i reconèixer els mecanismes de les relacions grupals.

C8: aplicar les tècniques de comunicació per afavorir d'aquesta manera les relacions socials dels usuaris amb problemes de comunicació.

- CE8.1 Utilitzar recursos i estratègies per afavorir la comunicació dels usuaris.
 CE8.2 Utilitzar el mètode de suport adequat per comunicar-se millor amb l'usuari (escriptura, fotos, gestos, etcètera).
 CE8.3 Utilitzar un llenguatge senzill per conversar amb els usuaris.

C9: participar en els processos de treball de l'empresa, seguint les normes i instruccions establertes en el centre de treball.

- CE9.1 Comportar-se responsablement tant en les relacions humanes com en els treballs que cal realitzar.
 CE9.2 Respectar els procediments i les normes del centre de treball.
 CE9.3 Emprendre amb diligència les tasques segons les instruccions rebudes i tractar que s'adeqüin al ritme de treball de l'empresa.
 CE9.4 Integrar-se en els processos de producció del centre de treball.
 CE9.5 Utilitzar els canals de comunicació establerts.
 CE9.6 Respectar en tot moment les mesures de prevenció de riscos, salut laboral i protecció del medi ambient.

Continguts

1. Ús de documentació i protocols en l'àmbit de la institució.

- Utilització dels protocols d'actuació.
- Transmissió de la informació corresponent a l'usuari.
- Registre de les incidències en el document corresponent i transmetre la informació.
- Utilització de la documentació sociosanitària corresponent a cada cas.

2. Desenvolupament de les activitats relacionades amb l'atenció higienicoalimentària en institucions.

- Realització de la condícia i higiene corporal als diferents usuaris.
- Prevenció d'úlceres de decúbit.
- Realització de diferents tipus de llits i seleccionar les robes i els materials adequats a cada situació.
- Cura de les condicions ambientals i dels efectes personals de l'usuari.
- Alimentació per via oral, utilitzant els suports necessaris.
- Recollida de les diferents eliminacions (orina, femta i altres).

3. Atenció sociosanitària en institucions.

- Respectant sempre el seu nivell de competència:
  - Observació i registre de l'evolució funcional i les activitats d'atenció física.
  - Col·laboració en la presa de constants vitals.
  - Administració de diferents tipus de medicació.
  - Mobilització, trasllat i deambulació dels usuaris, emprant les ajudes tècniques adequades.
  - Actuació davant diferents situacions d'emergència aplicant-hi els primers auxilis corresponents.
  - Ús dels canals adequats per comunicar a la persona responsable aquest tipus d'incidències en el termini i en la forma escaient.

4. Tècniques de suport psicosocial i de comunicació en institucions.

- Habilitats socials que afavoreixin la integració de l'usuari.
- Activitats d'acompanyament a l'usuari, segons les seves característiques.
- Col·laboració en l'estimulació de les capacitats intel·lectuals de l'usuari.
- Foment de l'autonomia personal de l'usuari en les activitats diàries.
- Utilització de les ajudes necessàries i adequades per millorar la comunicació amb l'usuari.
- Sistemes de comunicació, habituals i alternatius: utilització del llenguatge (oral, gestual o escrit) que s'adapti a les característiques personals de l'usuari (sexe, edat, nivell cultural, origen).

5. Integració i comunicació en el centre de treball.

- Comportament responsable en el centre de treball.
- Respecte als procediments i normes del centre de treball.
- Interpretació i execució amb diligència les instruccions rebudes.
- Reconeixement del procés productiu de l'organització.
- Utilització dels canals de comunicació establerts en el centre de treball.
- Adequació al ritme de treball de l'empresa.
- Seguiment de les normatives de prevenció de riscos, salut laboral i protecció del medi ambient.

IV. PRESCRIPCIONS DEL PERSONAL FORMADOR

Mòdul formatiu	Titulació requerida	Experiència professional requerida en l'àmbit de la unitat de competència	
		Si es té titulació	Si no es té titulació
MF1016_2: Suport en l'organització d'intervencions en l'àmbit institucional.	<ul style="list-style-type: none"> • Llicenciat/ada en medicina i cirurgia. • Diplomats/ada en infermeria • Llicenciat/ada en psicologia o psicopedagogia. • Diplomats/ada en treball social. • Diplomats/ada en educació social. • Tècnic/a superior en integració social. • Certificat de professionalitat de nivell 3 de la família professional serveis socioculturals i a la comunitat en l'àrea d'assistència social. 	1 any	3 anys
MF1017_2: Intervenció en l'atenció higienicoalimentària en institucions.	<ul style="list-style-type: none"> • Llicenciat/ada en medicina i cirurgia. • Diplomats/ada en infermeria 	1 any	3 anys
MF1018_2: Intervenció en l'atenció sociosanitària en institucions.	<ul style="list-style-type: none"> • Llicenciat/ada en medicina i cirurgia. • Diplomats/ada en infermeria • Llicenciat/ada en psicologia o psicopedagogia. • Diplomats/ada en treball social. • Diplomats/ada en educació social. 	1 any	3 anys
MF1019_2: Suport psicosocial, atenció relacional i comunicativa en institucions.	<ul style="list-style-type: none"> • Llicenciat/ada en medicina i cirurgia. • Diplomats/ada en infermeria • Llicenciat/ada en psicologia o psicopedagogia. • Diplomats/ada en treball social. • Diplomats/ada en educació social. • Tècnic/a superior en integració social. • Certificat de professionalitat de nivell 3 de la família professional serveis socioculturals i a la comunitat en l'àrea d'assistència social. 	1 any	3 anys

V. REQUISITS MÍNIMS D'ESPAYS, INSTAL·LACIONS I EQUIPAMENT

Espai formatiu	Superfície m ² 15 alumnes	Superfície m ² 25 alumnes
Aula polivalent	30	50
Aula taller sociosanitària	60	90

Espai formatiu	M1	M2	M3	M4
Aula polivalent	X	X	X	X
Aula taller sociosanitària	X	X	X	X

Espai formatiu	Equipament
Aula polivalent	<ul style="list-style-type: none"> - Pissarres per escriure amb retolador. - Equips audiovisuals. - Rotafolis. - Material d'aula. - Taula i cadira per a formador. - Taules i cadires per a alumnes.
Aula-taller sociosanitària	<ul style="list-style-type: none"> - Utensilis i material de consum d'higiene personal, neteja i sanitari. - Lliteres i llits, roba de llit. - Cadira de rodes. - Bastons i crosses. - Maniquins. - Sondes-degotadors. - Material per a la recollida d'eliminacions. - Material per a l'alimentació. - Mesuradors de temperatura, tensió arterial i glucèmia digital. - Farmaciola de primers auxilis. - Material bàsic de neteja i desinfecció d'instrumental sanitari. - Pictogrames del sistema SPC. - Exemples de documentació sociosanitària pròpia d'institucions per a dependents. - Roba de treball.

No s'ha d'interpretar que els diversos espais formatius identificats s'hagin de diferenciar necessàriament mitjançant tancaments.

Les instal·lacions i els equipaments hauran de complir la normativa industrial i higienicosanitària corresponent i respondran a mesures d'accessibilitat universal i seguretat dels participants.

El nombre d'unitats que s'han de disposar dels estris, màquines i eines que s'especifiquen en l'equipament dels espais formatius, serà el suficient per a un mínim de 15 alumnes i s'haurà d'incrementar, si s'escau, per atendre un nombre superior d'alumnes.

En el cas que la formació s'adreci a persones amb discapacitat, es duran a terme les adaptacions i els ajustaments raonables per assegurar-ne la participació en condicions d'igualtat.

